

grund. Jeg er temmelig sikker paa, at en hvilken som helst sagkyndig Kystkommission vil skønne, at da denne Revle og Forstranden, som paa sine Steder er ret smal, yde Beskyttelse for Kysten, maa de i intet Tilfælde fjernes. Men inde paa Forstranden er der flere Steder, hvor der ved Højvande skylles ret betydelige Stenmasser op paa Kysten. Ved det næste Højvande med en noget anden Vindretning skylles de samme Sten bort igen. Nu kunde man sige: Ja, men hvis disse Sten blive fjernede, kunne de ikke skylles bort igen og blive kastede op paa Stranden for anden Gang. Den Logik er meget rigtig, men de fleste Steder findes der ogsaa en betydelig Kyststrøm, som fører Materialet fra et Sted til et andet, altsaa der finder en Materialvandring Sted, saa at det, som blev kastet op paa et Sted og fjernet igen af Højvandet, mange Gange føres hen til et andet Sted, hvor det enten kan blive liggende i Havet eller bliver kastet op paa ny. Jeg kunde tænke mig, at en Kommission kunde afsige en Kendelse, der gik ud paa, at Landgrunden og den foranliggende Revle maa i intet Tilfælde fjernes, da de ligge som Beskyttelse af Kysten, men hvad der kastes op paa Strandbredden, maa nok benyttes enten helt eller i alt Fald delvis.

Jeg skal gøre opmærksom paa, at der er en vis Art Sten — de saakaldte Rullesten —, som have en meget høj Værdi. Ikke mange Procent af samtlige Sten, der kastes op paa Kysten, have den Form, de skulle have, for at kunne blive betalte med den høje Pris. (Afbrudelse af *Anton Jensen*.) Ja, de kalde dem „Kuglesten“, men ogsaa „Rullesten“. Kuglesten, kalde de dem, naar de ere runde, men flere af dem ere ægformede og kunne endda bruges. De maa have en Diameter af $1\frac{1}{2}$ —3 Tommer, henholdsvis eftersom de ere runde eller ægformede. Disse Sten blive opsamlede i betydelig Mængde ved de mønske Kyster. Paa en Strækning af Møens Nordkyst paa $1\frac{1}{2}$ —2 Mil ved jeg med Sikkerhed, at der i det sidste Aar fra Oktober 1904 til Oktober 1905 er opsamlet saadanne Kuglesten i saadan Mængde, at der i Arbejdsløsen alene er udbetalt 11—12,000 Kr. Det meste Arbejde er udført i Maanederne Januar, Februar, Marts. Det er ikke alene Mænd, men i lige saa stort Omfang Kvinder og Børn, som have udført dette Arbejde. Det er blevet mig opgivet — jeg kan ikke bestemt svare for Tallenes Nøjagtighed, men jeg har det fra den mest kompetente Side —, at der for Opsamling af Kuglesten i det sidste Aar

paa de mønske Kyster er betalt i Arbejdsløsen 35—40,000 Kr. Det er ret betydelige Tal. Naar man nu ved, at de Kuglesten, der ere brugelige og betales med den høje Pris, kun forekomme i ret smaa Kvantiteter, idet det ikke er mere end 2—5 pCt., som ere brugelige, kunde jeg tænke mig, at vedkommende Syn vilde sige: Opsamlingen af disse Kuglesten, som have saa høj Værdi, kan tillades, hvorimod Fjernelsen af andre, større Sten ikke kan tillades. I denne Forbindelse skal jeg gøre opmærksom paa, at det er Lods-ejerne selv, der have bortsolgt disse Sten i de forløbne Aar. Mange af dem have bortforpagtet deres Ret til at samle Kuglesten. Der er endogsaa løbende Forpagtninger, der gælde 7 à 8 Aar „fra Dato“. Der er Eksportører, der have forpagtet Retten og paataget sig Forpligtelse til at levere de Sten, de samle i det kommende Aar til visse Steder. Hvis man nu pludseligt greb ind og fuldstændig forbød Opsamling af disse Sten, kunde der let komme visse Vanskeligheder, der kunde gerne blive baade Processer og Erstatningsansvar. Endvidere kunde man nok tænke sig, at der sine Steder delvis blev nedlagt Forbud mod Beskadigelse af Forstranden. Men det er jo ikke saa faa Steder, hvor Folk, der have haft mange Sten paa deres Marker, have brudt dem op med stort Besvær, kørt dem væk og lagt dem ned ved Strandbredden i den Tanke, at der kunde komme bedre Tider, hvor Stenene bleve af højere Værdi. Hvis der nu i saadanne Tilfælde blev nedlagt Forbud mod Beskadigelse af Forstranden, synes jeg, man vilde gaa vedkommende Grundejer lidt for nær, idet man saaledes straks inddrog under Forbudet ogsaa disse Værdier, som henligge til ingen Verdens Nytte.

Men, som sagt, i alt væsentligt er jeg glad for Lovforslaget, og jeg tror, at der ved Forhandling om det og gensidig Hensyntagen kan komme noget meget godt ud af det. Jeg er vis paa, at hvis det lykkes at gennemføre Lovforslaget i denne Samling væsentlig i den Skikkelse, det nu har, vil det afhjælpe et længe dybtfølt Savn.

Dinesen: Ogsaa jeg mener at maatte være tilfreds med det forelagte Lovforslag og kan anse det for i det væsentlige at have truffet det ogsaa efter mit Skøn rigtige, men nogle enkelte Ændringer kunde jeg ogsaa nok tænke mig, der maatte foretages der. Jeg nærer saaledes nogen Tvivl om, hvorvidt det er tilstrækkeligt at give